

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MŠ CHOLTICE

HRAJEME SI, POZNÁVÁME A SNAŽÍME SE CHRÁNIT SVĚT

aneb

„Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce“ (R. Fulghum)

Projednán na pedagogické radě dne : 26.8.2010

Čj : 260 / 010

Změna s platností od 1.9.2011 : Doplnění „metod a forem vzdělávací práce“

(v závěrečné části „Vzdělávací nabídky ŠVP“ – projednáno na poradě dne : 30.8.2011)

Účinnost je plánována na 3 roky s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti, změn v legislativě, nových poznatků v oblasti pedagogiky ...

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název : Mateřská škola Choltice, okres Pardubice

Adresa : Lipoltická 245, 533 61 Choltice

Zřizovatel školy : Městys Choltice, Pardubická 78, 533 61 Choltice

Právní forma : od 1.7.1994 příspěvková organizace

Telefon : 466 972 252

IČO : 60 15 71 60

E-mail : skolka.choltice@cbox.cz

Součástí školy : školní jídelna MŠ Choltice

Ředitelka školy : Eva Nevolová

PRESENTACE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

NĚCO MÁLO Z HISTORIE

Mateřská škola Choltice má svoji zajímavou historii. První paměti budovy (původní školy) jsou v závěti (ze dne 24.9.1929) gymnasiálního profesora Josefa Jelínka : „Dům č. 38 v Cholticích i s pozemky k němu náležejícími odkazují na zřízení nadace k vydržování dětské opatrovny (nikoliv mateřské školy). Proto budiž na domě nápis „Jelínkova opatrovna dětská“. Do této opatrovny, otevřené po celý den, mohou rodiče kdykoli přivést a z ní odvést děti (vyjímaje nemluvňata), aby jdouce po práci, byli o ně bez starosti. Na děti v opatrovně budou stále dozírat opatrovnice (jedna nebo více - dle potřeby) za přiměřenou odměnu, starší zkušené ženy, mající lásku k dětem. Návštěva ústavu budiž bezplatná“. Profesor Jelínek zemřel 3.10.1930 a jeho závět byla naplněna, v Cholticích vznikla „Jelínkova opatrovna dětská“.

První zmínky o „mateřské škole“ jsou z roku 1951 v záznamu jednání „za účelem udělení stavebního povolení k přístavbě a adaptaci domku čp. 38 na mateřskou školu“.

V této budově zůstala mateřská škola až do října roku 1989 – byla dvojtřídní.

Místní národní výbor v Cholticích se však rozhodl zrekonstruovat bývalou budovu základní školy, která byla v této době nevyužita a přemístit do ní stávající mateřskou školu. A tak od listopadu 1989 začala naše mateřská škola pracovat už v nově vybudovaných prostorách. Ukázalo se však, že provoz „nové MŠ“ je pro místní národní výbor finančně velmi náročný - prostory byly zbytečně velké a nevyužité, navíc voda nevyhovovala hygienickým požadavkům a musela se každodenně donášet. Postupně se začalo hledat nové - výhodnější řešení.

Po poměrně rozsáhlé rekonstrukci družiny stávající základní školy byla tedy naše školka opět přestěhována - přes léto 1996 - do budovy základní školy (prostory družiny ZŠ byly přizpůsobeny tak, aby co nejvíce vyhovovaly podmínkám pro práci mateřské školy).

Po roce 2000 bylo každý rok při zápisu do naší MŠ odmítnuto hodně dětí. Městys Choltice tedy rozhodl o rozšíření MŠ a na jaře 2010 rekonstruoval přízemí ZŠ a vybudoval zde další oddělení MŠ.

SOUČASNOST

V těchto prostorách sídlíme dodnes, jsme vesnická trojtřídní mateřská škola, oddělení jsou rozdělena podle věku.

K budově patří také školní zahrada. Trvalo několik let, než se nám podařilo sehnat finanční prostředky a vybudovat tuto důležitou součást MŠ. Nyní ale mohou děti využívat krásné a příjemné prostředí, kam velmi rády chodí. Současná zahrada se však bude muset rozšířit, pro stávající počet dětí je nedostačující .

Naše MŠ je přímo u zámecké obory, která je velkým zdrojem poznání a inspirace pro děti i učitelky. Je pravidelně – velmi často využívána k rozvoji dětí v oblasti ekologie, k citovému a estetickému vnímání dětí a k realizaci přirozeného pohybu a relaxaci.

Navíc máme k dispozici obě tělocvičny ZŠ, což k velké radosti většiny dětí pravidelně využíváme – optimální podmínky k získávání a zdokonalování pohybových dovedností, tělesné i psychické zdatnosti, samostatnosti.

Cílem naší školy jsou samostatné a zdravě sebevědomé děti , podle možností, zájmů a potřeb dětí se snažíme vytvořit dobré předpoklady pro jejich pozdější vzdělávání.

Veškeré snažení všech zaměstnanců naší školy směřuje k tomu, aby u nás každé dítě bylo maximálně šťastné a spokojené!!

Pracujeme podle nového „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“ a snažíme se upřednostňovat smyslové vnímání a prožitkového učení, jako základ veškerého přirozeného poznávání.

Velkou péčí věnujeme spolupráci s rodiči a jejich dobré informovanosti. Nabízíme i nadstandardní péči o jejich děti (sportovní a kulturní akce, akce pro rodiče a děti; plavecký kurz , logopedickou péči, výuku angličtiny a pískání na flétničky, školní fotbálek – podle zájmu rodičů)

Spolupracujeme i se ZŠ, školní družinou ZŠ a okolními mateřskými školami.

Kapacita naší MŠ : 75 dětí

Počet oddělení : 3 věkově oddělená

Kapacita školní jídelny : 90 strážníků

Provozní doba MŠ : 6.15 – 16.00 hodin

Zápis do naší MŠ : ° každý rok po dohodě s Městyssem Choltice
° probíhá v souladu s platnými „Kritérii pro přijímání dětí do MŠ Choltice
(kritéria jsou umístěna na nástěnkách MŠ a na webových stránkách)

KONCEPCE MATEŘSKÉ ŠKOLY CHOLTICE

ROZVÍJET OSOBNOST DÍTĚTE CESTOU PŘIROZENÉ VÝCHOVY TAK, ABY V ROZSAHU SVÝCH OSOBNÍCH PŘEDPOKLADŮ A MOŽNOSTÍ ZÍSKALO VĚKU PŘIMĚŘENOU FYZICKOU, PSYCHICKOU I SOCIÁLNÍ SAMOSTATNOST A ZÁKLADY KOMPETENCÍ DŮLEŽITÝCH PRO JEHO DALŠÍ ROZVOJ A UČENÍ, PRO ŽIVOT A VZDĚLÁVÁNÍ.

HLAVNÍ DLOUHODOBÉ CÍLE :

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení :

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje učení
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechna poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost :

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech, rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení

3. Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí :

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- vést děti k poznání, že mohou svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá

4. Zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků :

- pracovat na své osobnosti studiem odborné literatury, sledováním odborného pedagogického tisku, osobním studiem (využívat nabídek dalšího vzdělávání pedagog. pracovníků)
- využívat časopisy k obohacování své práce, při individuálním působení na dítě
- televizní vysílání a pohádky na videu využívat citlivě, výjimečně a vždy po pečlivém zvážení, nikdy ne na úkor přímé tvořivé práce s dětmi
- pracovat koncepčně a tvořivě – neúkolovat, ale pouze nabízet činnosti, zavádět nové formy a metody práce, tím vést děti k hlubokým prožitkům a k trvalému upevňování získaných poznatků, vědomostí a dovedností
- zavádění pedagogické diagnostiky u dětí problémových a s odkladem školní docházky – v oddělení předškolních dětí. Vycházet přitom z každodenní práce s dítětem, z pozorování jeho chování, jednání a projevů. Výsledky pak využívat při dalším osobnostním rozvoji dětí

5. Optimalizace a zefektivnění řídicí práce :

- hospitační činnost ředitelky na jednotlivých odděleních
- kontrola ředitelky a namátkové vstupy v průběhu různých činností během dne u jednotlivých učitelek i ostatních pracovníků
- provádět kontroly plnění školního vzdělávacího plánu a přispívat k jeho plnění
- pravidelné svolávání provozních a pedagogických porad – dle plánu i podle potřeby
- předávat poznatky a zkušenosti z porad a školení – nové a pozitivní přenášet a realizovat v každodenní práci podle podmínek školy
- úzce spolupracovat s celým kolektivem školy, plnit základní úkoly na úseku CO, PO, BOZP
- přistupovat zodpovědně a pozitivně k plnění vytyčených cílů, dbát na pracovní kázeň, morálku a iniciativu, plně využívat pracovní dobu

6. Modernizace materiálně – technické základny školy :

- celkově udržovat a zlepšovat estetické prostředí v MŠ – výzdoba tříd, jídelny, šatny, chodeb
- průběžně podle potřeby obměňovat a dokupovat vybavení pro hry dětí v MŠ i venku
- průběžně doplňovat MŠ o nové pomůcky, které obohacují výchovně vzdělávací práci dětí i pedagogických pracovníků
- průběžně dokupovat a objednávat přínosné knihy pro děti a odborný tisk a literaturu do učitelské knihovny – následně potom využívat podle možností ke zkvalitnění práce
- pečovat o estetickou a hravou úroveň školní zahrady a vytvořit tak ideální prostředí pro pobyt dětí venku
- využívat kopírovací stroj na ZŠ ke zhotovení potřebných materiálů pro výchovně vzdělávací práci
- podle aktuálních potřeb a finančních možností udržovat a zdokonalovat celkovou estetickou a funkční úroveň všech vnitřních prostor MŠ
- využívat tělocvičny a ostatních prostor (školní hřiště), které nabízí ZŠ – podle potřeb dětí a daných možností

7. Prohlubování spolupráce se všemi výchovnými činiteli :

- propagovat práci školy pro širokou rodičovskou a obecnou veřejnost
  - a) vystoupení dětí u příležitosti různých oslav
  - b) přání ve veřejných institucích u příležitostí svátků roku
  - c) pravidelná aktualizace webových stránek
  - d) příležitostné články do „Choltického občasníku“
- spolupráce s blízkými MŠ – Veselí, Valy...
  - a) vzájemné návštěvy
  - b) společné výlety a kulturní akce (divadla, koncerty)
  - c) výměna cenných zkušeností a výsledků práce
- spolupráce se ZŠ v Cholticích podle vypracovaného „Plánu spolupráce MŠ a ZŠ“
- spolupráce s OÚ Choltice
  - a) každoroční příprava rozpočtu
  - b) řešení havarijních situací
  - c) zápis a přijímání dětí do MŠ – vždy v souladu s platnými „kritérii pro přijímání dětí“
  - d) určování výše školného pro MŠ a OÚ
  - e) podle potřeby návštěvy schůzek obecního zastupitelstva
- spolupráce s rodinou – snažit se rodiče „vtáhnout „do života školy“
  - a) společná schůzka na začátku školního roku (podle potřeby i další) – seznámení s náplní a problematikou práce MŠ, stravovacím režimem, počtem dětí, finančními podmínkami...
  - b) pravidelné informace a ukázky z plnění jednotlivých témat a podtémat
  - c) volný přístup do všech prostor MŠ – seznamování s prostředím, režimem dne...
  - d) společné oslavy v MŠ – podle potřeb, možností a podmínek
  - e) společné výlety – památky, kulturní akce
  - f) společné slavnostní loučení s „předškoláky“
  - g) společné posuzování školní zralosti, rozhodování o odkladu školní docházky, o návštěvě v pedagogicko-psychologické poradně
  - h) chránit soukromí rodiny a zachovávat patřičnou mlčenlivost, jednat s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že některé informace jsou důvěrné
- spolupráce s ostatními výchovnými činiteli
  - a) s obvodní dětskou lékařkou – nemocnost dětí, odklady školní docházky
  - b) se stomatologem – podle přání a požadavků rodičů – preventivní prohlídky
  - c) s PPP Přelouč, Pardubice – odklady školní docházky
  - d) se ZUŠ v Přelouči – výběr „talentovaných“ dětí
  - e) se Službou škole Pardubice – využívání nabídek hraček, sportovních potřeb a ostatního materiálu pro školy
  - f) s CCV a NIDV – další vzdělávání pedagogických pracovníků
  - g) s ostatními institucemi podle aktuálních nabídek – např. účast na výtvarných soutěžích, další vzdělávání zaměstnanců...

PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

VĚCNÉ PODMÍNKY NAŠÍ MŠ

Naše škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Ve II. oddělení chybí prostor na uchovávání započatých nebo dokončených staveb a výtvorů – důvodem je odpolední spaní (musí se udělat prostor pro lehátka). Absolutně nevyhovující jsou společné WC pro děti – nesplňují hygienické normy dle platných předpisů a jsou nedostatečně odvětratelné.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí (kromě toalet v I. patře – povolena výjimka KHS), jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Výtvarný a pracovní materiál pro tvoření mají děti přístupný, kdykoliv si je žádají. Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru celé budovy, kde je mohou shlédnout i rodiče.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada, která je poměrně dobře vybavena (multifunkční sestava, zahradní domeček, pískoviště, lezecká věž, prolézačka „mašinka a strom“, dřevěné lavice a stolky – lze instalovat slunečníky). Ráz zahrady dotváří okrasné stromy a keře. V létě můžeme děti otužovat a zpříjemňovat jim pobyt na zahradě sprchováním. S otevřením 3. oddělení (od 1.9.2010) bude nutno zahradu rozšířit (Městys Choltice slíbil finanční prostředky na rok 2011) a dovybavit. Velmi využívaná a na procházkách navštěvovaná je naše krásná zámecká obora. Dále využíváme také i obě tělocvičny ZŠ - to vše umožňuje dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

ŽIVOTOSPRAVA

Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají k dispozici ve třídě dostatek tekutin – zajištěn pitný režim, pití dostávají ke každému jídlu a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou vhodné intervaly. V naší MŠ nenutíme děti do jídla, ale snažíme se je přesvědčit, aby všechno alespoň ochutnaly a tak se naučily zdravým stravovacím návykům (možnost volby, metoda „tří lžiček“)

Máme stanoven pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.). Pevný řád zůstává pouze při střídání II. a III. při svačinách a obědě (i to lze po domluvě učitelek změnit).

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován vzdělávací nabídce, aktuálnímu počasí a kvalitě ovzduší.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy, zejména v tělocvičně ZŠ.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti do spánku nenutíme. V I. oddělení děti odpočívají (stálá ložnice) a ve II. oddělení odpočívají (rozkládají se lehátka) ve III. oddělení je podle potřeb dětí a posouzení učitelky zařazen buď odpočinek na lehátku, relaxace na polštářkách nebo náhradní program v MŠ, popř. venku. Od února už děti ve III. oddělení většinou vůbec nespí – náhradní program v MŠ i venku (spontánní a řízené aktivity).

Všichni zaměstnanci se sami snaží chovat podle zásad zdravého životního stylu a poskytovat tak dětem přirozený vzor.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Naší snahou je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově přichozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci, zásady adaptačního období jsou rozpracovány ve TVP, cílem je šťastné dítě, které se nebojí a zůstává v MŠ bez rodičů zcela v pohodě a bez problémů.

Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagujeme na ně a napomáháme v jejich uspokojování (jednáme nenásilně, přirozeně a citlivě, snažíme se vytvořit prostředí pohody, klidu, relaxace apod.).

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, snažíme se na ně nespěchat.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Děti si začátkem roku pravidla samy stanoví a pak se podle nich snaží chovat.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Naší snahou je, aby třída byla pro děti kamarádkým společenstvím, v němž budou rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi.

Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Blízké celému našemu kolektivu jsou názory a postoje Jany Nováčkové a Dobromily Nevolové a Lidmily Pekařové.

Snažíme se uplatňovat pedagog. styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná, odpovídá mentalitě a potřebám dětí.

Učitelky se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech, jsou uznalé, dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými v MŠ a mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Všichni dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Učitelky se cíleně a dostatečně věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

ORGANIZACE

Režim dne je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do týdenního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity – ve třídách, v tělocvičně ZŠ (hlavně předškolní děti).

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich celkovému rozvoji ve snaze, aby děti nacházely potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při nástupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim (rozpracován v TVP na odděleních).

Naší snahou je, aby poměr spontánních a řízených činností byl vždy v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Při plánování činností se snažíme vycházet z potřeb a zájmů dětí a vyhovovat individuálním vzdělávacím potřebám ale také možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas)

Není překračován počet 25 dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno (prázdninové provozy, při vysoké nemocnosti, při odpoledních činnostech před odchodem dětí domů)

ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.
- Důležité informace jsou předávány ústně, na poradách.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech učitelek na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu, plánování pedagogické práce je společné.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, snažíme se získat ke spolupráci rodiče.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, vychází z potřeb a požadavků dětí, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou v jejíž budově sídlí, s DPS a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (dětská lékařka, PPP).

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Pět ze šesti pracovníků, které pracují v naší mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogové se dále sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně, využíváme akreditovaných nabídek vzdělávacích institucí. Ředitelka podporuje a vytváří podmínky pro systematické vzdělávání všech zaměstnanců. Získané poznatky se snažíme využívat a aplikovat při další práci s dětmi.

Všichni pracovníci MŠ spolupracují na základě společných pravidel.

Snahou je organizovat služby pedagogů takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče a vždy zajištěna bezpečnost dětí. Při pobytu venku jsou v I. oddělení (nejmladší děti) většinou 2 učitelky, pokud je jedna, má u sebe mobilní telefon. Snažíme se jednat, chovat a pracovat profesionálním způsobem, v souladu se všemi zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Logopedickou péči zajišťuje učitelka ze ZŠ, ale snahou je aby si alespoň jedna paní učitelka udělala kurz pro logopedické asistentky a logopedická činnost pak mohla být prováděna přímo v MŠ ve spolupráci s rodinou. Ostatní specializované služby, ke kterým nejsou pedagogové dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Plavecký výcvik organizujeme pravidelně- v Plavecké škole v Chrudimi, jezdíme objednaným autobusem, vždy 2 učitelky. Výuku zajišťují proškolení instruktoři a v době výcviku zodpovídají za bezpečnost dětí.

SPOLUÚČAST RODIČŮ

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči je naším zájmem oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat, pomáhat si. Snažíme se, aby spolupráce fungovala na základě partnerství.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich dítě.

Z řad rodičů získáváme řadu sponzorů (kancelářské potřeby, odborné služby, finance...)

V září bývá společná zahajovací schůzka všech rodičů s ředitelkou MŠ a vedoucí ŠJ, v průběhu roku mohou rodiče požádat o osobní konzultaci (učitelky, ředitelku) – problémy s dětmi, připomínky k provozu MŠ...

PREVENCE KRIMINALITY A SOCIOPATOLOGICKÝCH JEVŮ

Nenásilnou formou seznamujeme děti s prevencí, v průběhu roku většinou zařazujeme tuto problematiku jako téma určitého období. Společně jsme vypracovaly „Minimální preventivní protidrogový program MŠ Choltice“, ten je nedílnou součástí ŠVP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM NAŠÍ MŠ

- náš ŠVP je koncipován pro všechny děti v naší MŠ, na odděleních je rozpracován do TVP
- základ našeho ŠVP je víceletý, ale podle aktuální potřeby ho upravujeme
- vzdělávací obsah jsme v naší mateřské škole uspořádaly **do 5 integrovaných bloků**, které vycházejí z přirozeného vývoje života dítěte předškolního věku, z ročních období, slavností, výročí a událostí během roku
- do 5 základních integrovaných bloků jsme společně rozdělily všechny dílčí vzdělávací cíle z RVP – z 5 vzdělávacích oblastí :

1. biologické	Dítě a jeho tělo
2. psychologické	Dítě a jeho psychika
3. interpersonální	Dítě a jeho psychika
4. sociálně-kulturní	Dítě a společnost
5. environmentální	Dítě a svět
- respektujeme polohu naší MŠ – vesnice, blízkost obory, do všech integrovaných bloků je proto zapracována EVVO (environmentální vzdělávání, výchova a osvěta)
- naší snahou bylo vytvoření smysluplné soustavy, vycházející ze života dítěte a umožňující vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech
- vzdělávání bude zasahovat celou osobnost dítěte, aby bylo možno naplňovat námi stanovené dílčí vzdělávací cíle
- z integrovaných bloků si pak učitelky na odděleních vyvozují **podtémata**, která jsou blíže rozpracovaná v TVP
- u podtémat jsou také v TVP učitelkou naplánovány „očekávané výstupy“, které jsou základem pro postupné budování klíčových kompetencí :
  1. Kompetence k učení
  2. Kompetence k řešení problémů
  3. Kompetence komunikativní
  4. Kompetence sociální a personální
  5. Kompetence činnostní a občanské

Náplně bloků a jejich obsahu jsou ve ŠVP pouze „nastíněny“, podrobné rozpracování je v třídních vzdělávacích programech (TVP) na jednotlivých odděleních.

Také časově nejsou podtémata vymezena – záleží na skupině dětí, jejich zájmu, potřebách a přáních. Děti budou ovlivňovat program, na nich bude záležet, jak dlouho se bude s daným podtématem pracovat – časově bude upraveno opět v TVP.

Prostor budou mít i podtémata, která vzniknou jakoby „nahodile“ – reakce na potřeby a požadavky dětí, na konkrétní danou situaci (přijel cirkus, narození sourozence v rodině, návštěva filmového nebo divadelního představení – pohádky, mořská hlubina, vesmír...)

Do podtémat ve ŠVP jsme navíc začlenily i sexuální výchovu a výchovu dětí k odpovědnému jednání k přírodě a lidem – EVVO.

Snahou je, aby děti :

- si osvojily praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě
- znaly z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápaly příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám
- odpovědně jednaly vůči přírodě a prostředí v každodenním životě, aktivně se účastnit ochrany životního prostředí
- projevovaly pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách, oceňovat hodnotu a krásu přírody

Vzdělávací nabídka ŠVP

I. blok : PŘICHÁZÍME A NACHÁZÍME SE JEDEN V DRUHÉM

- **Já, MŠ a moji kamarádi**
- **Já a moje rodina**
- **Adaptace v MŠ, prostory, režim, pravidla, značky, bezpečné chování**

Dílčí cíle :

- osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

II. blok : PLANETA ZEMĚ – NÁŠ DOMOV

- **Počasí, voda, koloběh v přírodě**
- **Pravěk, dinosauři, světadíly, mořská hlubina**
- **Den Země**
- **Vliv člověka na životní prostředí**

Dílčí cíle :

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření prosociálních postojů (sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

EVVO - UVĚDOMOVÁNÍ SI A POCHOPENÍ

Počasi

Cíl : - zobecnit, že lidé a zvířata sdílejí společně životní prostředí a musí čelit stejným životním úkazům

Metody : - hry založené na představivosti dětí – „bouře, vánice, vichřice...“

Odpady

Cíl : - určit a posoudit, jak může znečištění odpadky ohrozit život v přírodě

Metoda : - hledání způsobů, jak můžeme odstranit toto nebezpečí

- třídění odpadů v přímo v MŠ – papír, sklo, plasty
- uspořádat v MŠ sběr papíru, pomerančové kůry, bylin – znát důvod
- sběr odpadků v okolí MŠ, v oboře – hodnotit a třídit

EVVO - SMĚRY, VÝCHODISKA A DŮSLEDKY

Umění dívat se

Cíl : - popisovat viditelné změny v životním prostředí

- pochopit důležitost pozorného sledování životního prostředí
- naučit se být dobrými pozorovateli, být si vědomi toho, co nás obklopuje

Metody : - pozorování známého životního prostředí (obora), vyprávění o tom, co si děti zapamatovaly

- hry na procvičování paměti : nedívej se a popiš svého kamaráda; co chybí na stole, ve třídě...
- vnímat svět zrakem, hmatem, sluchem a čichem

Ztrácející se přirozené prostředí

Cíl : - uvědomit si některé negativní důsledky rozvoje člověka na přírodní prostředí – kácení stromů, zastavění velkých ploch...

Metody : - volné vyprávění s dětmi na téma : „kde bydlí zvířátka z vykáceného lesa; kam zmizeli živočichové z místa, kde teď stojí dům a co rostliny...“

EVVO - ODPOVĚDNÉ LIDSKÉ JEDNÁNÍ

Opatrné hry

Cíl : - postupně si uvědomovat, které činnosti pomáhají nebo škodí přírodnímu prostředí

Metody : - hledání činností, které jsou pro přírodu prospěšné – vysazování stromků v lese, plánování před stavbou domů

- vymýšlení her s příznivým vlivem na okolní přírodu
- uvědomování si, které hry poškozují přírodu – poškozování rostlin, plašení zvířat, olamování kůry stromů, větví...
- pečovat o zeleň na školní zahradě a v nejbližším okolí MŠ

Voda

Cíl : - uvědomit si význam vody a její spotřebu

- umět šetřit vodou

Metody : - průběžně děti vést k šetření s vodou při mytí, splachování

- voda – základní životní potřeba – dodržování pitného režimu dětí v MŠ – význam pro zdraví

Čím zaplatí příroda za náš oběd ?

Cíl : - znát původ některých potravin

Metody : - hry „Co připravíme k obědu, ke svačině“ – jak se pěstují a vyrábí některé potraviny

- kreslení potravin k přípravě oběda, svačiny
- hodnocení potravin z hlediska zdravé výživy – ovoce, zelenina...

Otoč vypínačem pro přírodu

Cíl : - uvědomit si význam šetření elektrickou energií

Metody : - „zbytečně nesvítit“- velmi zjednodušenou formou vysvětlovat dětem, že i plýtvání může mít negativní vliv na přírodu a životní prostředí

III. blok : RADUJEME SE Z KAŽDÉHO DNE

- **Narozeniny, svátky dětí**
- **Čert a Mikuláš**
- **Advent, Vánoce, Tříkrálový čas**
- **Zápis do I.třídy**
- **Velikonoce**
- **Čarodějnice**
- **Svátek matek**
- **Den dětí**
- **Výlety, loučení s MŠ**

Dílčí cíle :

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální a neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole...)
- rozvoj interaktivních a komunikativních verbálních i neverbálních dovedností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

IV. blok : CESTA K ČLOVĚKU

- **Lidské tělo, zdraví**
- **Každý z nás je jiný**
- **Vesnice x město**
- **Práce lidí, materiály, potraviny**
- **Dopravní výchova**

Dílčí cíle :

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů, jako základ zdravého životního stylu
- získávání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopit ,že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

EVVO - HOSPODAŘENÍ A OCHRANA

Práce v divočině

Cíl : - pojmenovat a popsat některá povolání, která souvisejí s prací v divočině

Metody : - vyprávění o zaměstnání lidí, rodičů, kde by chtěly jednou pracovat děti

- hledat povolání, která mají vztah k přírodě
- pantomimické vyjádření – hra „Na řemesla“
- sběr kaštanů a žaludů – odevzdání do lesovny – zdroj obživy pro zvířata v zimě

Lovec

Cíl : - popsat své pocity týkající se lovu

- udělat si svůj úsudek o vhodnosti lovu

Metody : - najít a seznámit děti s příběhem tematiky lovu

- seznámení s prací lesníka, odborníka

EVVO - ROZMANITOSTI HODNOT ŽIVOTA V PŘÍRODĚ

Ušijte si kabát

Cíl : - pochopit, že zdrojem pro získání materiálu pro šití oděvů v minulosti i současnosti jsou rostliny a živočichové

Metody : - vyrábění kabátů s použitím různých materiálů – len, vlna, kožešiny, kůže

EVVO - ODPOVĚDNÉ LIDSKÉ JEDNÁNÍ

Čím zaplatí příroda za náš oběd ?

Cíl : - znát původ některých potravin

Metody : - hry „Co připravíme k obědu, ke svačině“ – jak se pěstují a vyrábí některé potraviny

- kreslení potravin k přípravě oběda, svačiny
- hodnocení potravin z hlediska zdravé výživy – ovoce, zelenina...

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

a) Znáám lidské tělo, umím vše správně pojmenovat, znám základní funkce

b) Vím, v čem se liší chlapci a děvčata, ženy a muži

c) Máme se rádi

d) Vím, co je soukromí a stud

e) Mé tělo patří jen mně

f) Svě tělo musím udržovat v čistotě a zdraví

g) Moje tělo se bude měnit, porostu a jednou budu dospělý

h) Vím, jak jsem se narodil

ch) Smyslové vnímání

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROTIDROGOVÝ PROGRAM

V průběhu celého školního roku se zaměříme :

- využívat nových poznatků ze seminářů a školení ve výchovné práci
- rozšiřovat výchovu dětí v oblasti zdravého životního stylu, zaměřit se více na citovou a estetickou výchovu dětí
- nezapomínat na oblast prevence zneužívání dětí, v případě nutnosti okamžitě řešit s rodiči a příslušnými orgány
- více se věnovat úkolům z oblasti sexuální výchovy, přizpůsobit věkovým a individuálním zvláštnostem, v plné výši využívat vhodné aktuální situace
- věnovat zvýšenou pozornost dětem se zdravot. a sociálními riziky a dětem hendikepovaným
- formovat odmítavé postoje dětí k některým jevům a návykovým látkám
- učit děti zvládat konflikty a řešit problémy
- nabízet dětem pozitivní alternativy chování a jednání – v MŠ i v rodině

- posilovat osobní odpovědnost dětí za své zdraví, uvědomovat si nebezpečí poranění
- zdůrazňovat důležitost celkové atmosféry, jistoty, zázemí, pocitu vzájemné důvěry a komunikace v rodině
- důležitost rovnoměrného zajištění všech potřeb dítěte (ne pouze materiálních) – v MŠ i v rodině
- posilování vztahů . dítě-dítě, dítě-rodiče, dítě-učitel

Využívat literaturu :

- Dagmar Nováková : Panenka Jablenka a kluk Viktor
- Jacques Breuil : Filipova dobrodružství , Filipova další dobrodružství
- Maria Molicka : Příběhy, které léčí
- Pracovní sešit : Zdravá školka
- Knihy nakladatelství ROTAG : Děti v dopravním provozu, Děti a slušné chování, Děti a hry, Děti a zdraví

Spolu s dětmi budeme poznávat, získávat poznatky a učit se porozumět :

1. LIDSKÉ TĚLO, ZDRAVOVĚDA :

- učit se rozumět základním funkcím lidského těla a jeho potřebám, včetně rozlišování různých dotyků – mám rád sám sebe, nebudu ubližovat sobě ani jiným
  - možné úrazy, odpovědnost dětí za své zdraví a zdraví jiných při různých akcích a činnostech
  - osvojování správných návyků : hygiena, vyvážený biorytmus, zdravá výživa, dostatek pohybu, spánku, správné dýchání...
  - vytvářet povědomí, že nevhodným chováním se zdraví může poškodit, naučit se říci „ne!“
- Využívat budeme : námětové a didaktické hry, hrací koutky, pohádky, příběhy

2. DROGY A NÁVYKOVÉ LÁTKY :

- projekt „Já už kouřit nebudu“
- projekt „Panenka Jablenka a kluk Viktor“
- „Filip na zlověstném ostrově“ – pan Alkoholín, Drogér, Tabákoví bandité
- nácvik nezbytného „ne“

Využívat budeme : námětové a didaktické hry, hrací koutky, pohádky, příběhy, rozhovory nad obrázky, nácvik řešení situací...

3. VÝCHOVA K OBRANNÝM NÁVYKŮM V PŘÍPADĚ OHROŽENÍ :

- vědět, že není dobré ochutnávat vše, co roste v přírodě, co nám někdo nabídne
- umět si udržovat odstup od neznámých lidí, nejt do cizího auta, bytu , neotvírat nikomu cizímu dveře bytu
- učit se děti chovat v situacích, kde se prosazují názory silou, nadřazeností a ponižováním (šikana)
- vést děti k tomu, aby věděly, že mohou bez následků v určitých kritických situacích porušit některá pravidla, jsou-li ohroženy cizím člověkem, zvířetem (křičet, uhodit, volat o pomoc)
- učit děti vyhodnocovat nestandardní situace (dobro-zlo, bezpečí-nebezpečí)

Využívat budeme : hry typu : „Nikom to neříkej a pojď, něco ti ukážu, něco ti dám; když ti nabízím, vezmi si a ochutnej...“, práce s telefonem – přivolání lékaře, policie, námětové a didaktické hry, řešení problémových situací : „Co by se stalo, kdyby...?“

V. blok : HLEDÁME A POZNÁVÁME RADOSTI V PŘÍRODĚ

- Příroda kolem nás
- Stromy, keře
- Jaro – znaky, počasí, kytky, sluníčko
- Léto – znaky, louka, hmyz
- Podzim – znaky, na zahradě, ve volné přírodě, přírodniny, draci
- Zima – znaky, oblečení, zimní radovánky
- Zvířata – domácí (mláďata), na poli, v lese, u vody, v ZOO, ptáci

Dílčí cíle :

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

EVVO - UVĚDOMOVÁNÍ SI A POCHOPENÍ

Co je divoké

Cíl : - rozlišovat mezi domácími a divokými zvířaty

- poznat, že život v přírodě se vyskytuje v různých formách
- určit jednoduché základní životní potřeby člověka a zvířat – zobecnit, že jsou podobné

Metody : - vyhledávání a posuzování obrázků divokých a domácích zvířat – tvoření koláží

- práce s obrázky zvířat – dávat je kam patří – na oblohu, do lesa, do vody
- napodobování domácích a divokých zvířat
- posuzování zvířat i jako vhodné nebo nevhodné zvířecí kamarády
- pozorování v přírodě, při vycházkách, v oboře

Zářivé barvy

Cíl : -zobecnit, že v přírodě se vyskytuje široká paleta barev, forem a tvarů

Metody : - vytváření barevných modelů zvířat

- pozorování na obrázcích i v přírodě
- zachytit např. výtvarně „barvy přírody“ – barvy rostlin, skal, půdy, zvířat...

Všude žijí živočichové

Cíl : - poznat, že lidé a zvířata sdílejí spolu životní prostředí

- poznat, že zvířata jsou přítomna všude na zemské kouli
- uvědomit si, že lidé nemají výlučné právo na využívání životního prostředí
- uvědomit si, že život v přírodě může být všude kolem nás, i když jej právě nevidíme ani neslyšíme

Metody : - pozorování a popisování života zvířat – na obrázcích, ve svém okolí

- práce s časopisy, knihami, encyklopediemi – život v přírodě ze všech koutů planety
- vymýšlet názvy neznámých cizokrajných zvířat na obrázcích

Základní životní potřeby

Cíl : - srovnávání podobností a rozdílů základních životních potřeb u rostlin, zvířat a člověka

- určování základních životních potřeb, které jsou společné pro člověka a zvířata

1. voda
2. útulek
3. prostor
4. potrava
5. sluneční světlo
6. vzduch

Metody : - vyprávění, pozorování, posuzování životních potřeb

- řešení problémových situací : „Co by se stalo, kdyby...“

Všichni potřebují domov

Cíl : - uvědomit si, že člověk a zvířata mají stejnou potřebu mít domov

Metody . - srovnávání podobností a odlišností nad obrázky, v přírodě

- výtvarné zachycení obrázku domova, srovnávání potřeb lidí s potřebami živočichů
- vytvoření útulku zvířete pomocí materiálů nalezených v přírodě
- hledání v přírodě „zvířecích domů“ – nevyrušovat zvířata a nepoškozovat příbytky
- určování materiálů a technik, které jsou používány při stavbě útulků

Stopy

Cíl : - rozpoznat a určit stopy běžných zvířat

Metody : - ukazovat dětem skutečné stopy zvířat

- vyrábění sádrových odlitků stop zvířat

Zrození nového života

Cíl : - uvědomit si důležitost probouzení nejenom přírody, ale i líhnutí a narození mláďat

Metody : pozorování : - samičky málo jasné – ochrana při hnízdění

- samečkové – výrazné – upoutávání pozornosti, rituály při páření

vyprávění na základě pozorování a zážitků (z vycházek, z rodiny...)

EVVO - ROZMANITOSTI HODNOT ŽIVOTA V PŘÍRODĚ

Inspirativní hodnota přírody

Cíl : - uvědomovat si, že život v přírodě je velkou inspirací pro umění – hudba, výtvarné umění, tanec, poezie, próza, divadlo, pantomima ...

Metody : - seznamování s bajkami, příběhy a pohádkami se zvířecím hrdinou

- poznávání písniček, které mají vztah k životnímu prostředí
- vymýšlení hádanek, rýmů, říkadel...
- výroba draků a jejich pouštění

EKOLOGICKÉ ZÁKONITOSTI

Grafy zvířat

Cíl : - poznávání a určování základních forem života – les, louka, rybník – přizpůsobit podmínkám okolí MŠ (obora)

Metoda : - pozorování na vycházkách

- vyprávění nad obrázky
- vytváření skupin obrázků zvířat z různých biotopů

Hry v mlázi

Cíl : - zobecnit, že všichni živočichové se přizpůsobují, aby přežili

- pochopení důležitosti přizpůsobení se zvířete

Metody : - uvádět příklady přizpůsobení se zvířat :

1. zajíc v zimě – bílá srst
2. chameleon
3. koloušek – skvrnitá srst – podobný lesní půdě
4. přizpůsobení ptáků : pelikán – zobák s vakem – může držet ryby
datel – špičatý zobák - lámání a zkoušení kůry stromů
- hledání zdroje potravy - hmyzu
sokol – zakřivený zobák – trhání potravy
jestřáb, orel – silné drápy – pevné uchopení potravy
kachna – plovací blány – chůze v blátě
5. zbarvení : samičky málo jasné – ochrana při hnízdění
samečkové – výrazné – upoutávání pozornosti, rituály při páření

Manévry

Cíl : - pochopit vztah dravec x kořist, jeho význam pro růst populace divočiny

Metody : - různé varianty hry na schovávanou, např. „dravec a kořist“

- poznávat zvířata, která jsou dravci a která kořistí – na obrázcích, v přírodě

Terárium

Cíl : - poznávat ochranné zbarvení – příklad přizpůsobení se zvířete

Metody : - pozorování volně žijících zvířat a jejich techniky maskování

- přinést do třídy terárium s živočichem, který má ochranné zbarvení – luční kobylka, žížala, rosnička – pozorování – návrat do jeho přirozeného prostředí spolu s dětmi

ZOO

Cíl : - dokázat popsat problémy zvířete přemístěného z jeho přirozeného prostředí do zajetí

Metody : - nad obrázky diskutovat o problémech, kterým musí čelit zvířata v zajetí

- výlet do ZOO – porovnávat prostředí v zajetí s jejich přirozeným prostředím

- vyprávění o zodpovědnosti lidí při uspokojování potřeb zvířat v zajetí

EVVO - SMĚRY, VÝCHODISKA A DŮSLEDKY

Příliš blízko dokonalému pohodlí

Cíl : - uvědomit si negativní důsledky přelidnění pro člověka a pro zvířata

Metody : - děti experimentují s fyzickými vzdálenostmi, popisují svoje pocity, hodnotí úroveň pohodlí

- pozorování a vyprávění o tom, jak se chovají zvířata, když se člověk nebo skupina lidí příliš přibližují – uletí, cení zuby, stočí se do klubíčka, syčí, vrčí, štěkají...

- trénovat způsoby chování = předcházení negativním důsledkům

EVVO - LIDÉ, KULTURA A PŘÍRODA

První dojmy

Cíl : - naučit se rozlišovat mezi reakcemi na zvíře založenými na mýtu

- rozpoznat přínos zvířete, kterých se člověk většinou bojí

Metody : - prohlížení obrázků a reakce dětí na ně – pavouk, netopýr, vlk, hadi

- vyprávění příběhů o něčí reakci na obávaná zvířata

- vysvětlit dětem, že i tato zvířata mají význam pro životní prostředí

- vyhledávání a prohlížení těchto zvířat na obrázcích v knihách, pohádkách, kreslených seriálech...

Filmy o zvířatech

Cíl : - rozlišovat reálné a nereálné zobrazení zvířat v kreslených filmech

- posuzovat správné a nesprávné chování jako následek sledování kreslených filmů

- naučit děti správnému přístupu ke zvířatům

Metody : - práce s knihami, časopisy, obrázkovými seriály
- sledování kreslených filmů, příběhů v televizi, povídání si o shlédnutém
Medvědi
Jen počkej zajíci
O chytré kmotře lišce...

Při plnění všech integrovaných bloků budeme využívat výtvarné (modelování, kreslení, malování...), pracovní (stříhání, trhání, lepení, konstruování...), hudební (tanec, zpěv, doprovodné činnosti...), tělesné (běh, skok, hod, lezení, házení, chytání...), literární (četba, poezie, próza, reprodukce, dramatizace...) činnosti a jimi se budeme snažit plnit stanovené cíle a dosáhnout kompetencí potřebných pro další rozvoj našich dětí.

K získání poznatků využíváme hlavně tyto metody a formy vzdělávací práce :

- hra - spontánní i řízená
  - přímé pozorování
  - prožitkové učení – znaky prožitkového učení jsou uvedeny na „Hodnotícím listu“
  - vnější motivace dítěte – pomůckami, poznáváním
  - vnitřní motivace dítěte – jeho zájem, spontánní nadšení a reakce
- To vše ve vstřícném, příjemném a estetickém prostředí.

DOPLŇUJÍCÍ PROGRAMY, AKTIVITY

Plavecký výcvik v Chrudimi

Každý rok většinou od září do prosince, v dopoledních hodinách, 1 x týdně. Rodiče hradí v plné výši cenu lekcí i dopravy. Přednost mají děti II.oddělení, v případě malého zájmu se skupina doplní dětmi z I.oddělení.

Výuka anglického jazyka

Poprvé od září 2009 pod vedením lektorky M.Tefrové. Dvě skupiny z II.oddělení půlhodinová výuka odpoledne po svačině 1 x týdně. Rodiče hradí výuku přímo lektorce podle předem nastavené ceny.

Logopedická prevence

Každý rok podle zájmu rodičů. Paní učitelka Barbora Taichová si dodělá kurz pro logopedické asistentky a bude vést logopedickou prevenci - podle potřeb dětí, většinou předškoláků, tato služba je zdarma.

Časově není předem vymezeno.

Veselé písání

Podle zájmu rodičů, převážně předškolní děti. Výuka probíhá 1 x týdně v určitý den, trvá asi 20-30 min v průběhu dopoledních činností. Je zdarma.

Školní fotbalík

Podle zájmu rodičů a podle nabídky trenérů z choltického „Slavoje“

EVALUAČNÍ ČINNOSTI V MŠ

- kontrola, monitorování, vyhodnocování, které zahrnuje všechny stránky chodu naší MŠ
- naší snahou bude aby byla smysluplná, užitečná a poskytovala nám zpětnou vazbu (z výsledků evaluace jsou vyvozovány závěry pro naši další práci)

Cíl evaluace :

- ověřování, zlepšování a optimalizování kvality veškerých činností včetně podmínek naší MŠ

Právní vymezení :

- Zákon č. 561/2004 Sb.
- Vyhláška MŠMS ČR č. 15/2005 a Vyhlášky č. 225/2009

Oblasti vlastního hodnocení :

ŠVP :

- sledování a vyhodnocení funkčnosti školního vzdělávacího programu – ŠVP
- průběžné porovnávání a vyhodnocení ŠVP vzhledem k požadavkům RVP
- koncepční záměr – osobitost ŠVP, vlastní myšlenka, srozumitelnost cílů...
- vhodnost vzhledem k podmínkám
- formální a obsahové zpracování
- otevřenost ŠVP

TVP :

- průběžné vyhodnocování a zpracování třídního vzdělávacího programu – TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP, optimalizace
- pojetí a zpracování

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA - INTEGROVANÉ BLOKY :

- vhodnost, provázanost, promyšlenost
- nabídka činností směřuje k plnění cílů a očekávaných kompetencí
- způsob plánování a zprostředkování dětem
- vyhodnocování naplňování cílů bloků

Všechny činnosti, které jsou součástí integrovaného bloku vyhodnocujeme průběžně během realizace, dále po ukončení a vyvozujeme závěry pro další práci – tvorbu dalších projektů navazujících v průběhu školního roku, ale i v dalších letech.

ZAMĚSTNANCI :

- sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců (průběžně – vycházet z prac. náplní – osobní jednání, v případě závažného problému - zápis)
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy - metody a formy práce , plnění cílů, očekávaných kompetencí...
- pokud bude zájmový kroužek, sledovat a hodnotit kvalitu práce (pololetní a závěrečný zápis)
- kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovních náplní jednotlivých zaměstnanců - průběžně
- kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace - průběžně
- hodnocení dalšího vzdělávání ped.pracovníků – na závěrečné ped. radě (jaké bylo, jak jsme ho využily, jaké další je potřeba pro naši MŠ)

DĚTI :

- hodnocení individuálních výsledků dětí - individuální pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika
- celkové prospívání a spokojenost dětí
- podchycení dětí nadaných a dětí s OŠD (IVP)

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ :

- naplňování TVP, cílů
- využívání prožitkového a kooperativního učení
- metody a formy práce – hodnocení přímé vzdělávací činnosti pedagogů

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ :

- vzdělávací pokroky s ohledem na individuální potřeby a možnosti dítěte
- naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí, vzdělávacího přínosu u dětí
- průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů, jejich zpětné využití – řešení problematiky na pedagogických radách

PODMÍNKY :

- průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek :

MATERIÁLNÍ :

- prostory a vybavení z hlediska vzdělávání, bezpečnosti a hygieny ; podíl dětí na výzdobě MŠ ; vybavení školní zahrady

PSYCHOSOCIÁLNÍ :

- atmosféra školy ; vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost ; kvalita komunikace ; přístup k dětem – respektování potřeb ; adaptace a rovnocenné postavení dětí ; aktivní spoluúčast a samostatné rozhodování dětí ; podpora dětí v samostatných pokusech, uznanost a přiměřená reakce ; volnost a osobní svoboda dětí vyvážená nezbytným omezením

ORGANIZAČNÍ :

- organizaci práce – poměr spontánních a řízených činností ; dostatek času pro hru ; počty dětí ; adaptační režim ; respektování osobního soukromí dětí ; denní program ; potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ :

- kompetence pracovníků – pedagogické, metodické, etické ; předepsaná odborná kvalifikace ; vzdělávání a samostudium ; služby pedagogů

ŽIVOTOSPRÁVA:

- stravování v MŠ – kvalita ; spánek ; pobyt venku ; režim dne v jednotlivých odděleních ; respektování individuálních potřeb dětí ; poskytování vzoru dospělých při dodržování zásad zdravého životního stylu

SPOLUPRÁCE S RODIČI :

- spolupráce školy s rodinou, s ostatními institucemi a odborníky ; soulad nabídky aktivit školy s představou rodičů ; důvěra mezi pedagogy a rodiči ; respektování rodiny a jejího soukromí ; možnost rodičů podílet se na dění v MŠ ; informovanost rodičů a poradenský servis ; zájem rodičů o ŠVP ; zájem a účast rodičů na akcích pořádaných školou

ŘÍZENÍ :

- týmová spolupráce a plánování ; informovanost ; jasné vymezení povinností, pravomocí a úkolů všech zaměstnanců ; důvěra, tolerance a respektování názorů druhých ; vyhodnocování práce a spolupráce ; funkčnost plánování s využitím předchozí analýzy a zpětné vazby ; smysluplnost a užitečnost evaluační činnosti s vyvozením závěrů pro další práci

Závěry vlastního hodnocení :

- nasbíraná data a informace probereme společně na pedagogické radě a provedeme závěrečné hodnocení – ředitelka MŠ pak vypracuje souhrnné písemné hodnocení (1 x za rok „Hodnocení TVP za daný školní rok“ – zodp. pedagog. pracovnice a ředitelka) (1 x za 2 roky „Hodnocení ŠVP“ – zodpovídají pedagogické pracovnice a ředitelka)
- „Výroční zpráva MŠ“ podle Vyhlášky č.15/2005 a Vyhlášky č.225/2009 (1 x za 3 roky – zodpovídá ředitelka)

OBLAST (co)	METODY (jak)	ČETNOST (kdy)	ODPOVĚDNOST (kdo)
ŠVP	rozhovor, diskuse, pedagog.rada (sebe)hodnocení, analýza	1 x za rok 1 x za 2 roky	pedagogické prac. (zápis ped.rady) pedagogické prac. (tiskopis)
TVP	rozhovor, diskuse, pedagog.rada (sebe)hodnocení, analýza	průběžně 1 x za rok	pedagogické prac. (zápis ped.rady) pedagogické prac. (tiskopis)
PEDAGOGOVÉ	rozhovory, diskuse, pozorování hospitace orientační vstupy	průběžně 1 x za rok (u nových ped. častěji) 1 x za 2 měsíce	pedagogické prac.(vzájemně, ústně) ředitelka (tiskopis) ředitelka (tiskopis)
DĚTI	hodnocení dětí diagnostika dětí sebehodnocení ped. práce	denně průběžně 1 x týdně 1 x za rok	pedagogické prac. (ústně,lístečky) pedag. prac.„Diagnostické listy“ pedag. prac „Hodnotící list“ pedag. prac (tiskopis)
PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ	pozorování, rozhovory hospitace, rozbor rozhovor, diskuse, pedagog. rada	průběžně 1 x za rok (u nových ped. častěji) na pedagogické radě	pedagogické prac. (ústně, „Hodn. list“) ředitelka (tiskopis) pedagogické prac. (zápis ped.rady)
VÝSLEDKY VZDĚL.	pozorování, rozhovory, hospitace, orientační vstupy, pedagog.rady hodnocení, sebehodnocení, analýza	průběžně, na pedagogické radě 1 x za rok	pedagogické prac. (zápis ped.rady) pedagogické prac.(tiskopis)
INTEGROVANÉ BLOKY	rozbor, sebehodnocení, analýza diskuse, pedagog. rada hodnocení, analýza	1 x týdně nebo po ukončení bloku na pedagogické radě 1 x za 2 roky	pedagogické prac. „Hodnotící list“ pedagogické prac.- zápis ped. rady pedagogické prac. (tiskopis)

OBLAST (co) PODMÍNKY	METODY (jak)	ČETNOST (kdy)	ODPOVĚDNOST (kdo)
MATERIÁLNÍ	pozorování, diskuse, hodnocení pozorování, diskuse, analýza prověrka BOZP	průběžně 1 x za rok 1 x za rok	pedagogické prac. (ústně, zápis ped.rady) všechny pracovnice(tiskopis) ředitelka a M.Plecháček
ŽIVOTOSPRAVA	pozorování, diskuse, hodnocení pozorování, diskuse, analýza hodnocení, analýza	průběžně 1 x za rok 1 x za rok	pedag.prac.(ústně, zápis ped.rady) všechny prac.(zápis ped.rady) všechny pracovnice(tiskopis)
PSYCHOSOCIÁLNÍ	rozhovory, diskuse, pozorování hospitace orientační vstupy hodnocení a analýza	průběžně 1 x za rok (u nových ped. častěji) 1 x za 2 měsíce 1 x za rok	pedag.prac.(vzájemně, ústně ředitelka (tiskopis) ředitelka (tiskopis) ped.pracovnice(tiskopis)
ORGANIZAČNÍ	hospitace pozorování, diskuse, hodnocení (sebe)hodnocení hodnocení, analýza	1 x za rok (u nových ped. častěji) průběžně 1 x týdně 1 x za rok	ředitelka (tiskopis) pedag.prac. (ústně) pedag.prac „Hodnotící list“ ped.pracovnice(tiskopis)
SPOLUPRÁCE S RODIČI	indiv. rozhovory, analýza třídní schůzky dotazníky – zpětná vazba	1 x za rok 1 x za rok 1 x za 3 roky	pedag.prac. (tiskopis) ředitelka (zápis) rodiče-pak ředitelka-pak pedagog. a zpět rodiče(vyhodnocený dotazník)
ŘÍZENÍ MŠ	pozorování, diskuse, hodnocení pozorování, diskuse, analýza	průběžně 1 x za rok	všechny pracovnice (ústně, zápis ped.rady) všechny pracovnice(tiskopis)
PERSONÁLNÍ A PEDAG.	hodnocení, analytika rozhovory, hospitace, orient.vstupy	1 x ročně průběžně	pedag.prac.(tiskopis) pedag.prac.(zápis ped.rady)

